

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO

zgodnie z rozporządzeniem WE 1907/2006 (REACH) w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosownych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) oraz dyrektywą 2006/121/WE w sprawie klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych - oba dokumenty z dnia 18 grudnia 2006

Farba sitodrukowa VINILGLO 72210 ŻÓŁTA SATURN

Wersja 3 Data wykonania: 14.06.2007.
Data aktualizacji: 3.07.2009.

Ta karta odnosi się do farb w serii VINILGLO

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU I PRZEDSIĘBIORSTWA

Nazwa handlowa i synonimy: farba sitodrukowa VINILGLO 72210 SATURN YELLOW kod fabryczny A31172210
Zastosowanie: Farba sitodrukowa do użycia przez profesjonalistów w sitodruku.
PRODUCENT: KIIAN S.p.A. (MANOUKIAN ARGON DIVISION), via De Gasperi 1, 22070 LUISAGIO (COMO)
Tel.+390319090111; fax +3931920505 www.kiian.it, info@kiian.it

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Preparat został zakwalifikowany jako niebezpieczny i stwarzający potencjalne zagrożenie dla środowiska.

Zagrożenia pożarowe

Preparat ciekły w postaci pasty. Palny o temperaturze zapłonu powyżej 50°C.

W wyniku działania wysokiej temperatury pojemnik może ulec rozszczęlnieniu z wydzielaniem szkodliwych gazów.

Produktami spalania są głównie tlenki węgla (CO i CO₂), tlenki azotu. Mogą wydzielać się szkodliwe gazy i dymy.

Zagrożenia toksyczne

Ograniczone dowody działania rakotwórczego;

Zagrożenia ekotoksyczne

Preparat działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym

Opakowania jednostkowe wymagają znakowania ostrzegawczego - patrz punkt 15.

Symbol: N – produkt niebezpieczny dla środowiska

Xn – produkt szkodliwy

Zawiera: naftalen [WE: 202 -049-5]

R- określenia rodzaju zagrożenia

R10 Produkt łatwopalny.

R40 Ograniczone dowody działania rakotwórczego.

R51/53 Działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym

S – określenia dotyczące prawidłowego postępowania z niebezpieczną substancją chemiczną

S 36/37 Nosić odpowiednią odzież ochronną i rękawice ochronne.

S57 Używać odpowiednich pojemników zapobiegających skażeniu środowiska.

S60 Produkt i opakowanie usuwać jako odpad niebezpieczny.

Oznaczenia dodatkowe odnośnie specjalnego obchodzenia się z produktem

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Składniki wykazujące szkodliwe działanie na zdrowie według dyrektywy EWG N.67/548/EEC wraz z limitami stężeń (koncentracji) danej substancji

Numer indeksowy (Kod EEC)	Numer WE wg EINECS	Numer wg CAS	Nazwa chemiczna	Koncentracja	Klasyfikacja	Symbole
603-016-00-1	204-626-7	123-42-2	alkohol diacetonowy; 4-hydroksy-4-metylopentan-2-on	>= 3,0 < 5,0%	Xi	R36/38
606-010-00-7	203-631-1	108-94-1	cykloheksanon	>= 12,5 < 20,0%	Xn	R36/38
606-021-00-7	212-828-1	872-50-4	N-metylo-2-pyrolidyn	>= 3,0 < 5,0%	Xi	R36/38
649-424-00-3	265-198-5	64742-94-5	Destylat ropy naftowej, ciężkie frakcje aromatyczne	>= 12,5 < 20,0%	Xn,N	R65, R51/53
601-043-00-3	202-436-9	95-63-6	1,2,4-trimetylobenzen	<= 1,0 < 3,0 %	N, Xn	R 10, R36/37/38, R51/53, R20
601-052-00-2	202-049-5	91-20-3	naftalen	<= 1,0 < 3,0 %	N, Xn	R22, R50/53 R40

4. PIERWSZA POMOC

Ogólne zalecenia: We wszystkich wątpliwych przypadkach lub gdy objawy nie ustępują zaleca się pomoc lekarską. Jeżeli podrażniony jest nieprzytomny nie podawać niczego doustnie

Zatrucie inhalacyjne Przytomny

Pierwsza pomoc przed - lekarska: Wyprowadzić zatrutego z miejsca zagrożenia. Zapewnić spokój w dowolnej pozycji, W razie duszności podać tlen. Wezwać lekarza.

Pomoc lekarska: postępowanie objawowe. W zależności od objawów wieźć do szpitala karetką Pogotowia Rat. pod kontrolą lekarza.

Nieprzytomny

Pierwsza pomoc przed - lekarska: Wynieść zatrutego z miejsca narażenia. Ułożyć w pozycji bocznej ustalonej z głową zgiętą w przód. Usunąć z jamy ustnej ruchome protezy i inne ciała obce. Odessać przez cewnik strzykawką wydzielinę z nosa i jamy ustnej. Jeżeli zatruty oddycha podać tlen przez maskę - jeżeli nie oddycha zastosować sztuczne oddychanie aparatem typu AMBU. Kontrolować akcję serca (EKG). Nie podawać adrenaliny. Transport do szpitala

Skażenie skóry

Pierwsza pomoc przed - lekarska: Zdjąć odzież, zmyć skórę dużą ilością wody (jeśli nie ma zmian to z mydłem lub innymi detergentami w przypadku gdy farba nie będzie łatwo rozpuszczała się w wodzie). Bezwzględnie unikać chemicznego antidotum (odtrutki) ani jakichkolwiek rozpuszczalników. Spłukać miejsce pracy silnym strumieniem wody.

Pomoc lekarska: W zależności od wskazań konsultacja dermatologiczna lub transport do szpitala karetką pogotowia.

Skażenie oczu

Pierwsza pomoc przed - lekarska: Płukanie oczu przez co najmniej 10 minut bieżącą wodą trzymając oczy zatrutego stale otwarte. Unikać silnego strumienia wody, aby nie uszkodzić rogówki. Usunąć soczewki kontaktowe skażonego.

UWAGA! Osoby narażone na skażenia oczu powinny być pouczone o konieczności natychmiastowego płukania oczu i sposobu ich płukania.

Pomoc lekarska: Ewentualna konsultacja okulistyczna. Dalsze postępowanie zgodne z zaleceniami lekarza okulisty.

Zatrucie drogą pokarmową

Przytomny

Pierwsza pomoc przed - lekarska: nie prowokować wymiotów. Wezwać lekarza. Pozwolić odpoczywać zatrutemu.

Pomoc lekarska: Transport do szpitala karetką pogotowia pod kontrolą lekarza.

Nieprzytomny

Pierwsza pomoc przed - lekarska: Postępować jak w przypadku zatrucia inhalacyjnego

Pomoc lekarska: postępować jak w przypadku zatrucia inhalacyjnego.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Zalecenia ogólne: Zawiadomić otoczenie o pożarze. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu pożaru. W razie potrzeby zarządzić ewakuację. Wezwać straż pożarną i policję.

Środki gaśnicze: Używać wody o rozproszonym strumieniu (zraszac), środki pianotwórcze tworzące film wodny odporny na alkohol, gaśnice proszkowe i z zawartością CO₂. **Nie używać silnego strumienia wody do gaszenia pożaru.**

Szczególne zagrożenia związane z narażeniem Ponieważ produkt zawiera łatwopalne składniki organiczne, podczas pożaru może wydzielać się czarny gęsty dym, zawierający niebezpieczne produkty sapania (patrz rozdział 10). Na narażenie się na wdychanie uwalnianych podczas pożaru substancji może być niebezpieczne dla zdrowia. Schłodzić zamknięte opakowanie narażone na ogień rozproszonym strumieniem wody. Zużyta podczas gaszenia pożaru wodę gromadzić oddzielnie. Nie wlewać jej do ścieków miejskich. Odpady po pożarze oraz woda zużyta do gaszenia pożaru muszą być odprowadzone zgodnie z regulacjami lokalnymi.

Środki ochrony indywidualnej dla strażaków: Używać środków ochrony układu oddechowego jeżeli to konieczne.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Indywidualne środki ostrożności: Unikać przedłużającego się kontaktu ze skórą i odzieżą. Unikać skażenia oczu. Niezwłocznie skontaktować się ze służbami ratowniczymi. Używać odpowiedniego sprzętu ochronnego (patrz punkt 8 karty charakterystyki). Nie dotykać, ani nie przechodzić po rozlanym preparacie - produkt może powodować poślizg przy wyłaniu się na podłogę.

Środki ostrożności przed skażeniem środowiska: Staraj się nie dopuszczać do przedostania się produktu do kanalizacji ściekowej i rur wodociągowych. Jeżeli produkt zanieczyścił jezioro, rzekę, kanalizację ściekową lub burzową, glebę czy pola uprawne natychmiast zawiadomić o tym zdarzeniu odpowiednie służby (straż pożarna, policja i inne). W celu uzyskania dodatkowych informacji odnośnie usuwania odpadów patrz punkt 13 karty.

Metody oczyszczenia/ usuwania: W przypadku gdy personel ratunkowy jest niedostępny, należy zebrać rozlany materiał. O ile to możliwe bezpiecznie zlikwidować wyciek (uszczelić, uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym). W przypadku uwolnienia dużej ilości cieczy ograniczyć rozprzestrzenianie się rozlewiska przez obwałowanie terenu, uwolnioną ciecz przysypać materiałem chłonny (ziemia okrzemkowa, piasek, wermikulit), zebrać do zamkniętego pojemnika na odpady. Unieszkodliwić zgodnie z obowiązującymi przepisami (patrz punkt 13). Czyścić detergentami. Nie używać rozpuszczalników. Zbierać i gromadzić wylaną wodę lub użyte środki gaśnicze przy pomocy niepalnych materiałów absorbujących, umieścić pojemnik z odpadami w miejscu dogodnym do zabrania przez odpowiednie służby zgodnie z lokalnymi regulacjami prawnymi (patrz rozdział 13).

Porady dodatkowe: Patrz rozdział 15 odnośnie regulacji szczegółowych.

7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJĄ I JEJ MAGAZYNOWANIE

Wymagania dotyczące wentylacji: Nie wdychać oparów. Używać tej farby w dobrze wentylowanych pomieszczeniach. Zaleca się stosować środki ochrony indywidualnej - szczególnie odzież ochronną i rękawice. Po pracy dokładnie umyć ręce. Nie jeść, pić ani palić papierosów podczas pracy z farbą. Unikać kontaktu z oczami, koncentracji oparów przekraczających wartości podane dla profesjonalnego użycia w punkcie 8. Wymieszać starannie przed użyciem. Po użyciu zamknąć w szczelnym opakowaniu. Usunąć źródła zapłonu, chronić przed działaniem ciepła.

Rodzaj magazynu: Stosować się do zaleceń podanych na opakowaniu produktu. Przechowywać farbę w dobrze wentylowanym miejscu, z dala od źródeł grzewczych i bezpośredniego nasłonecznienia, a także z dala od źródeł iskrzenia, w temperaturze 5 -35°C. Nie palić papierosów. Częściowo zużyte opakowania muszą być szczelnie zamknięte i przechowywane z dala od innych materiałów reakcyjnych. Chronić przed wyciekiem. Nie rozbierać pojemnika. Przechowywać z dala od materiałów utleniających, wybuchowych, kwasów i zasad.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Dodatkowe zalecenia w zakresie środków inżynierskich: Zapewnić odpowiednią wentylację w miejscu pracy. Unikać wdychania par. W razie potrzeby zapewnić miejscową wentylację wyciągową (pochłaniacze ssące lub system wymiany powietrza). W przypadku stosowania rozpuszczalnika w postaci aerozolu pracownik musi posiadać odpowiednie środki ochrony oddechowej (respirator), nawietrzone i dobrze wentylowanym pomieszczeniu. Jeśli pomierzone wartości stężenia oparów są powyżej norm zalecanych przez odpowiednie normy należy używać środków ochrony indywidualnej.

Parametry kontroli narażenia : ocenę ryzyka przeprowadzamy na mocy artykułu 4 dyrektywy 98/24/WE

Najwyższe dopuszczalne stężenia dla pracowników wg powyższego rozporządzenia (*)				
Nazwa chemiczna [mg/m ³]	NDS (1) [ppm]	NDS (1) [mg/m ³]	NDSch (2) [ppm]	NDSch (2)
Alkohol diacetonowy	50,0	238,0	0,0	240,0
Cykloheksanon	10,0	40,0	20,0	80,0
N-metylo -2-pyrolidyna	100,0	400,0	0,0	240,0
Destylat ropy naftowej, frakcja aromat.	10,0	0,0	0,0	0,0
1-etoksy-2-propanol	100,0	597,0	0,0	0,0
1,2,4-trimetylobenzen	20,0	100,0	0,0	0,0

(*) **Zalecane procedury monitoringu:** Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy Dz. U. 2005 nr 73, poz. 645.

PN – 89/Z-01001/06. Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy.

PN – Z-04008-7:2002. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników.

PN – EN- 689:2002. Powietrze na stanowiskach pracy – wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa:

(1) najwyższe dopuszczalne stężenie (NDS) – to średnie ważone wartości stężenia substancji w powietrzu, wyrażone w ppm lub mg/m³, którego oddziaływanie na pracownika w ciągu 8 -godzinnego dnia pracy przez 40 -godzinny tydzień roboczy, w ciągu którego pracownik jest narażony na działanie danej szkodliwej substancji nie powinno spowodować ujemnych zmian w jego stanie zdrowia. Wartość stężenia 0,0 oznacza, że nie są dostępne żadne dane.

(2) najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe (NDSch) – to średnie stężenie substancji w powietrzu wyrażone w ppm i w mg/m³, które nie powinno spowodować ujemnych zmian w stanie zdrowia pracownika, jeżeli występuje w środowisku pracy nie więcej niż dwa razy w ciągu dnia pracy i nie dłużej niż 15 minut za każdym razem. Stężenie 0,0 oznacza, że nie są dostępne żadne dane.

Wartości NSDP nie ustalono.

Ocena narażenia: Zgodnie z normami polskimi dotyczącymi substancji chemicznych klasyfikowanych jako niebezpieczne. Oparto się na dyrektywach unijnych: 91/322/EEC z dnia 29.05.1991 r. oraz 96/94/EEC z dnia 18.12.1996 r., oraz na Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 17.06.1998 r. (Dz.U. 79 poz.513) ze zmianą 2.01.2001 r. (Dz.U. 4 poz.36) i 29.11.2002 r. (Dz.U./nr 217, poz. 1833) w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Wymagania dotyczące środków ochrony indywidualnej: Myć ręce przed każdą przerwą i po zakończeniu pracy. Unikać bezpośredniego kontaktu z produktem. Podczas stosowania preparatu nie pić, nie spożywać posiłków i nie palić tytoniu. Trzymać z dala od żywności, napojów i pasz. Nie używać zanieczyszczonej odzieży ochronnej. Natychmiast usunąć rozlaną ciecz.

Ochrona płuc: Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane w przypadku niewydolności tylko wentylować. Ewentualnego doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji pracownika na działanie tej substancji oraz czynności wykonywanych przez pracownika na podstawie katalogu „ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ” wydanego przez Centralny Instytut Ochrony Pracy. Jeżeli stężenie jest większe niż 1% Objętościowo lub występuje niedobór tlenu w powietrzu stosować pochłaniacz typu A po skompletowaniu z maską lub półmaską. W sytuacjach awaryjnych, jeżeli stężenie substancji na stanowisku pracy jest nieznane stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony.

Ochrona rąk: Stosować rękawice nieprzepuszczalne (z gumy nitylowej lub witonu) odpornych na chemikalia w przypadku długotrwałego kontaktu. Po kontakcie z preparatem umyć ręce i stosować kremy ochronne. Kremy ochronne chronią skórę ale nie należy stosować na skórę podrażnioną produktem.

Ochrona oczu: Jeżeli istnieje możliwość rozprysnięcia do oka, zastosować okulary ochronne w szczelnej obudowie oka (gogle), osłonę twarzy lub inne całkowite zabezpieczenie twarzy, chroniące oczy przed kroplami cieczy.

Ochrona skóry: Stosować odzież ochronną – antystatyczną (antyelektryczną), niepalną odzież z włókien naturalnych bądź sztucznych, gąszościelną, najlepiej powlekaną witonem, odporną na działanie czynników chemicznych, zapinaną dookoła szyi i nadgarstków. Umyć skórę po kontakcie z produktem.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE

Stan skupienia: pasta (ciekły)
Kolor: wg wzornika kolorów w zależności od użytego pigmentu
Zapach: swoisty, charakterystyczny
Wartość pH:
Punkt zapalności: 5 0°C

Punkt topnienia:
Temperatura samozapłonu:
Substancje utleniające: 0,00%
Gęstość: 1,05 g/cm³
Lepkość: >60s
Pole przekroju poprzecznego: 6mm – metoda 2431'84 (ISO 6)
Rozpuszczalność w wodzie:
Rozpuszczalność w tłuszczach:
Współczynnik oktanol/woda:
Gęstość pary: cięższa od powietrza
Zawartość ciał stałych: 54 %

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność: Produkt jest produkowany zgodnie ze standardami bezpieczeństwa, aby uniknąć niebezpieczeństwa rozkładu lub degradacji produktu w niekorzystnych warunkach. Produkt jest stabilny w warunkach używania i przechowywania wskazanych w punkcie 8.

Warunki, których należy unikać: Produkt trzymać z dala od źródeł ciepła i źródeł zapłonu.

Materiały, których należy unikać: Silne utleniacze, materiały wybuchowe.

Niebezpieczne produkty rozkładu: Tlenki węgla (CO₂, CO).

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Ostra toksyczność inhalacyjna: narażanie się na działanie rozpuszczalników w ilości przewyższającej podane wartości koncentracji może

spowodować nieodwracalne zmiany zdrowotne. Takie jak: podrażnienia błony śluzowej, podrażnienia układu oddechowego, niekorzystne

zmiany w nerkach, wątrobie i centralnym systemie nerwowym. Symptomy zatrucia: ból głowy, zawroty głowy, zmęczenie, osłabienie mięśni, senność (ospałość) i w szczególnych przypadkach utratą przytomności.

Działanie drażniące na skórę: powtarzalny i przedłużający się kontakt ze skórą produktu może spowodować usunięcie naturalnej warstwy

Tłuszczu i wysuszenie skóry. Produkt może być wchłaniany przez skórę.

N – metylo – 2 – pyrolidon

LD₅₀ droga pokarmowa, szczur = 4200mg/kg

LD₅₀ po naniesieniu na skórę królik = 8000mg/kg

Cykloheksanon

Obserwacje działania na ludzi; obserwowano poważne oddziaływanie po ostrym narażeniu na układ oddechowy – TCL 50 ppm

Obniżenie poziomu narażenia oddechowego do wartości 50 ppm nie jest wystarczający.

Przy wartości 75 ppm obserwuje się działanie drażniące na oczy, nos i układ oddechowy.

Właściwości narkotyczne.

Dane toksykologiczne:

LD₅₀ (domięśniowo, szczur) = 1535 mg/kg,

LD₅₀ (skóra, królik) = 848 mg/kg.

Działanie miejscowe:

Wdychanie par i aerozoli: Niewielkie narażenie na cykloheksanon wywołuje kaszel i skrócenie oddechu. Przedłużone narażenie może spowodować bezdech z pieniącą się śliną (obrzęk płuc). Ten objaw może pojawić się z opóźnieniem. Jako powikłanie powstaje zapalenie oskrzeli.

Spożycie: Występują nudności i wymioty. W ciężkich przypadkach następuje utrata przytomności, mogą też pojawić się drgawki.

Kontakt ze skórą: Może wystąpić zaczerwienienie i podrażnienie. Następuje odtłuszczenie skóry.

Kontakt z oczami: Może pojawić się podrażnienie i zaczerwienienie. Wystąpi łzawienie.

Solwent nafta (ropa naftowa), węglowodory ciężkie aromatyczne

Działanie ostre – inhalacyjne: koncentracja oparów powyżej zalecanego poziomu może być drażniąca dla oczu i dróg oddechowych.

Może mieć działanie znieczulające, powodować ból i zawroty głowy i wiele innych zmian w układzie nerwowym.

- zanieczyszczenie skóry: Niewielka toksyczność. Częsty lub wydłużony kontakt ze skórą może spowodować odtłuszczenie i wysuszenie skóry, powodujące pewien dyskomfort i prowadząc nawet do zapalenia skóry.

- zanieczyszczenie oczu: może powodować dyskomfort ale nie zagraża tkankom oczu.

- połknięcie: małe ilości produktu, które przedostaną się do przewodu oddechowego podczas połykania lub podczas wymiotów mogą doprowadzić do zapalenia oskrzeli lub obrzęku płuc.

LD₅₀ po naniesieniu na skórę, królik = 2000 mg/kg

LCLo po narażeniu inhalacyjnym, szczur = 590 mg/kg/4h

LCLo droga pokarmowa, szczur = 5000 mg/kg

Proszę pamiętać, że jakiegokolwiek narażenie się na kontakt z oparami substancji uznawanych za szkodliwe może spowodować większe lub mniejsze problemy zdrowotne.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Ekotoksyczność:

Produkt zawiera substancje niebezpieczne dla środowiska (patrz punkt 2). Należy brać pod uwagę koncentracje każdego składnika, Produktu przy oszacowywaniu toksykologiczności podczas przygotowania produktu do pracy.

Cykloheksanon

Działanie na organizmy wskaźnikowe:

Niższe organizmy: Na bakterie z gatunku *Pseudomonas* toksycznie działa cykloheksanon nawet przy rozcieńczeniu 1:2000. Natomiast dla glonów (*Scenedesmus*) i pierwotniaków (*Colpoda*) stężenia 1 g/dm³ nie są szkodliwe.

Ryby: 96 H -LC 50 > 500 mg/dm³ /96h,

Skorupiaki: 48 H-CE 50 > 400mg/dm³/48h [Daphnia magni]

Głony : IC50 = 32,9 mg/dm³/72 h

Wskaźnik oceny dla ostrej toksyczności:

wobec ssaków:	1,0,
wobec ryb:	3,3,
wobec bakterii:	3,7.

Stopień zagrożenia wód: Minimalny Słabo zanieczyszcza wodę. Biodegradacja 83 %.

Destylat ropy naftowej, frakcja aromatyczna – R51/53 Działa toksycznie na organizmy wodne, może powodować długotrwałe, szkodliwe z miany w środowisku wodnym.

Najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód i ziemi określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2004r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi. Oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U.04.168.1763).

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Sposoby unieszkodliwiania odpadów: Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuszczać do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Nie składować na wysypiskach komunalnych. Reszki farby, odpadki i pozostałości po użyciu muszą być w odpowiedni sposób zneutralizowane i zniszczone. Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U.nr 63, poz 638 z późniejszymi zmianami) oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.01.62.6 z późniejszymi zmianami). Sposób likwidacji odpadów uzgodnić z właściwym terenowo Wydziałem Ochrony Środowiska. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 20 lipca 2002 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U.02.129.1108 z późniejszymi zmianami) ustala m.in. dopuszczalne wartości stężeń substancji w ściekach przemysłowych wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych. Klasyfikacja odpadów musi być zgodna z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.nr 122, poz .1206).

Rozważyć możliwość powtórnego wykorzystania opakowania. Odzysk lub unieszkodliwienie odpadów opakowaniowych przeprowadzić zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. nr 63, poz 638 z późniejszymi zmianami). Opakowania przeznaczone do odzysku powinny być całkowicie opróżnione. Opakowania wielokrotnego użytku, po oczyszczeniu, powtórnie wykorzystać.

Puste opakowania powinny być przekazane do upoważnionego odbiorcy odpadów. Stosować regulacje lokalne (*).

*) Stosować metody unieszkodliwiania odpadów zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. nr 62 poz 628), ustawą z dnia 11. maja 2001 (Dz.U.Nr 63 poz 638) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. nr 112 poz.1026)

Zawartość opakowania wg rodzaju:

08 03 08 – odpady ciekłe zawierające farby drukarskie

08 03 12 – odpady farb drukarskich zawierających substancje niebezpieczne

08 03 99 inne nie wymienione odpady

Sposób likwidacji A1 (A3): „Procesy spalania odpadów niebezpiecznych zawierających związków chlorowcoorganicznych..., w obrotowych piecach do produkcji cementu lub wapna” (po rozładowaniu opakowań).

Opakowania wg:

Rodzaju 15 01 02 – opakowania plastikowe

Rodzaju 15 01 04 – opakowania metalowe

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Transport drogowy i kolejowy ADR/RID zgodnie z Oświadczeniem Rządowym z dnia 24 września 2002 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz.U.02.199.1671 z późniejszymi zmianami)

Produkt klasyfikowany jako materiał niebezpieczny w rozumieniu przepisów transportowych ADR.

ADR UN – No	1210	IMDG UN – No	1210	IATA UN – No	1210
Klasa	3	Klasa	3	Klasa	3
Kod	F 1	EmS	F – E, S - D		
Nr rozpoznawczy zagrożenia		Nr rozpoznawczy zagrożenia		Nr rozpoznawczy zagrożenia	
Grupa pakowania	III	Grupa pakowania	III	Grupa pakowania	III
Opis produktu: farba drukarska substancja palna*		Opis produktu: farba drukarska substancja palna*		Opis produktu: farba drukarska substancja palna*	

*lub materiał pokrewny do farby drukarskiej, palny (obejmuje rozcieńczalniki lub rozpuszczalniki farby drukarskiej) (o prężności par w temperaturze 50 °C większej niż 175 kPa)

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE UREGULOWAŃ PRAWNYCH

Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającej dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającą rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywą Rady 76/769/EWG i dyrektywą Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.

Oznakowania na etykiecie wg przepisów EEC (Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej)

Składniki niebezpieczne:

naftalen [WE: 202-049-5]

Znaki i napisy ostrzegawcze:

N - produkt niebezpieczny dla środowiska

Xn - produkt szkodliwy

R- określenia rodzaju zagrożenia

R10 Produkt łatwopalny.

R40 Ograniczone dowody działania rakotwórczego.

R51/53 Działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym

S – określenia dotyczące prawidłowego postępowania z niebezpieczną substancją chemiczną

S 36/37 Nosić odpowiednią odzież ochronną i rękawice ochronne.

S57 Używać odpowiednich pojemników zapobiegających skażeniu środowiska.

S60 Produkt i opakowanie usuwać jako odpad niebezpieczny.

Oznaczenia dodatkowe odnośnie specjalnego obchodzenia się z produktem

16. INNE INFORMACJE

Alkohol diacetonmowy
Cykloheksanon

N-metylo 2 -pyrolidyna
Octan 2 butoksyetylu
Destylat ropy naftowej, frakcja aromat.

1,2,4-trimetylobenzen

Naftalen

R 36 Działa drażniąco na oczy.

R 20 Działa szkodliwie w przypadku narażenia drogą oddechową.

R10 Substancja łatwopalna.

R36/38 Działa drażniąco na oczy i skórę

R20/21 Działa szkodliwie w przypadku narażenia drogą oddechową i kontaktu ze skórą

R65 Działa szkodliwie, może powodować uszkodzenia płuc w przypadku połknięcia

R51/53 Działa toksycznie dla organizmów wodnych, może powodować długotrwałe szkodliwe zmiany w środowisku wodnym

R10 Substancja łatwopalna.

R36/37/38 Działa drażniąco na oczy, drogi oddechowe i skórę.

R51/53 Działa toksycznie dla organizmów wodnych, może powodować długotrwałe szkodliwe zmiany w środowisku wodnym

R20 Działa szkodliwie w przypadku narażenia drogą oddechową.

R20 Działa szkodliwie po połknięciu.

R50/53 Działa bardzo toksycznie dla organizmów wodnych, może powodować długotrwałe szkodliwe zmiany w środowisku wodnym

R40 Ograniczone dowody działania rakotwórczego.

Informacje zawarte w tej karcie charakterystyki są oparte na naszej aktualnej wiedzy i opierają się na zaleceniach instrukcji 91/155/EEC.

Bez wcześniejszej pisemnej instrukcji produkt nie może być używany do celów innych niż podano w punkcie 1 niniejszej karty. Nie bierzemy żadnej odpowiedzialności za użycie tego produktu niezgodnie z jego przeznaczeniem. Użytkownik zobowiązany jest do przestrzegania norm bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów w sanitarnych obowiązujących na danym terenie.

Powyższe informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki są opisem i charakterystyką produktu za względu na przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, a nie są gwarancją jego właściwości.

Niniejsza karta charakterystyki oparta jest na tłumaczeniu karty bezpieczeństwa otrzymanej z firmy KIIAN S.p.A. Karta bezpieczeństwa dla produktu o kodzie fabrycznym A 311 72210 powstała w oparciu o dyrektywę unijną WE 1907/2006 w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosownych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) oraz dyrektywą 2006/121/WE z dnia 18 grudnia 2006 w sprawie klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych. *)

Główne bibliograficzne źródła:

NIOSH – Rejestr toksycznych substancji chemicznych (1983)

I.N.R.S. - Zapis Toksykologiczny

CESIO – Klasyfikacja i etykietowanie substancji powierzchniowo czynnych (1990)

„Poligrafia a ochrona środowiska – Najlepsze dostępne techniki (BAT) dla przemysłu poligraficznego” - Centralny Ośrodek Badawczo Rozwojowy przemysłu Poligraficznego (COBRPP), Warszawa wydanie II, 2001 r.

„Gospodarka odpadami w zakładach poligraficznych” Stankiewicz Barbara, Kwiatkowska Ineza – COBRPP wydanie I, Warszawa 2001 r.

„BHP na stanowiskach pracy w przemyśle poligraficznym z uwzględnieniem oceny ryzyka zawodowego” Stankiewicz Barbara Kwiatkowska Ineza – COBRPP, wyd.I, Warszawa 2001 r.

PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ NA CO DZIEN – „Lotne związki organiczne powstałe w wyniku stosowania rozpuszczalników organicznych: -Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Warszawa 2001 r.

*) Niniejszą kartę charakterystyki i preparatu niebezpiecznego wykonano zgodnie z kartą bezpieczeństwa otrzymaną z firmy KIIAN S.p.A. Karta bezpieczeństwa dla produktu o kodzie fabrycznym A 311 72210 powstała w dostosowaniu do poprawki nr 28 dyrektywy unijnej EEC 1999/45/CE.

W zasadzie należy przyjąć, że karta charakterystyki jest zgodna z następującymi wymaganiami:

- Wytycznymi Dyrektywy UE Nr 1999/45/EG, Dyrektywy 67/548 EEC oraz Dyrektywy UE 88/379/EEC Dangerous Product Regulations incl. EC Guidelines), dotyczącymi klasyfikowania, oznaczania i sporządzania informacji o materiałach niebezpiecznych.
Ponadto karta spełnia wymagania i wytyczne niższego rzędu w szczególności:
- Normą PN ISO 11014-1:1998 „Bezpieczeństwo chemiczne – Karta charakterystyki bezpieczeństwa produktów chemicznych”.
- Ustawą o substancjach i preparatach chemicznych dnia 11.01.2001r. (Dz.U. 2001 nr 11 poz. 84 ze zmianami: z dnia 27.07.2001 Dz. U. 2001 nr 100 poz. 1085; z dnia 5.07.02r. Dz.U. 2002 nr 142 poz.1187; z dnia 17.10.2003 Dz.U. 2003 nr 189 poz. 1852; z dnia 20.04.2004 Dz. U 2004 nr 121 poz. 1263; z dnia 29.07.2005 Dz. U 005 nr 175 poz. 1458; z dnia 10.03.2006 Dz. U 2006 nr 63 poz. 441)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12.01.2005 r. w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje chemiczne (Dz. U. 2005 nr 16, poz. 138)
- Ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (tekst jednolity: Dz. U. nr 21 z 1998 r., poz. 94; z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz. U. 1997 nr 129 z 1997 r., poz. 844 ze zm. w Dz.U. 2002 nr 91, poz. 811),
- Ustawą z dnia 27.02.2003 o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 2003 nr 52 poz. 452)
- Ustawą z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym materiałów niebezpiecznych. (Dz. U nr 199 z 2002 r., poz. 1671 z późniejszymi zmianami w szczególności z ustawą z dn. 1.07.2005 – Dz. U. 2005 nr 141 poz. 1184),
- Oświadczeniem Rządowym z dnia 24.09.2002 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załącz. A i B Umowy europejskiej dot. międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. 2002 nr 194 poz. 1629) wraz z aktami wykonawczymi – oświadczeniem rządowym z 1.07.2003. Dz. U. 2003 nr 207 poz. 2013 i z 9.10.2003. Dz. U. 2003 nr 207 poz. 2014)
- Klasyfikacją materiałów niebezpiecznych według Umowy Europejskiej dotyczącej Międzynarodowego Przewozu Materiałów Niebezpiecznych ADR (ważnej od 01.07.2001r.),
- Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. 2001 nr 62 poz. 628 z późniejszymi zmianami: z dnia 19.12.2002 Dz. U.2003 nr 7 poz. 8, z dnia 20.04.2004 r. Dz. U. 2004 nr 116 poz. 1208, z dnia 29.07.2005 Dz. U. 2005 nr 175 poz. 1458, z dnia 10.03.2006 Dz. U. 2006 nr 63 poz. 441)
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27.09.2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2001 nr 112 poz. 1206),
- Ustawą z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. (Dz. U. nr 63 z 2001 r., poz. 638 z późniejszymi zmianami: z dnia 19.12.2002 Dz. U. 2003 nr 7 poz. 78, z dnia 18.12.2003 Dz. U. 2004 nr 11 poz. 97, z dnia 20.04.2004 Dz. U. 2004 nr 96 poz. 959, z dnia 29.07.2005 Dz. U. 2005 nr 175 poz. 1458, z dnia 10.03.2006 Dz. U. 2006 nr 63 poz. 441)
- Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10.09.1996 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych kobietom. (Dz. U.1996 nr 114 z 1996 r., poz. 545 wraz ze zmianą z dnia 30.07. 2002 r. Dz. U. 2002 nr 127 poz.1092)
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. 1996 nr 69 poz. 332 wraz z późniejszymi zmianami: z dnia 20.05.1997 Dz. U. 1997 nr 60 poz. 375, z dnia 17.12.1998 Dz. U. 1998 nr 159 poz.1057, z dnia 5.04.2001 Dz. U. 2001 nr 37 poz.451, z dnia 24.08.2001 Dz. U. 2001 nr 128 poz.1405)
- Rozp. Min. Infrastruktury z dnia 20.07.2002 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych. (Dz. U. 2002 nr 129 poz. 1108, z e zmianą z dnia 21.09.2003 Dz. U. 2003 nr 163 poz. 1585)
- Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29.11.2002 w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U.2002 nr 217 poz. 1833 ze zmianą z dnia 10.10.2005r. (Dz. U. 2005 nr 212 poz. 1769)
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. nr 87/2002, poz. 796),
- Rozp. Min. Środowiska z dnia 6.06.2002 w sprawie dopuszczalnych poziomów stężeń niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. 2002 nr 87 poz. 796)
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 05.07.2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz. U.2005 nr 168 poz. 1762 ze zmianą z dnia 21.02.2005 Dz. U. 2005 nr 39 poz. 372) 1999/45/CE.

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktu w postaci w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości.

W przypadku, gdy warunki stosowania nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu spada na użytkownika.

Niniejsza karta charakterystyki preparatu niebezpiecznego opracowana została na podstawie karty producenta oraz obowiązujących w Polsce przepisów dotyczących substancji i preparatów chemicznych.

Wykorzystane informacji zawartych w karcie charakterystyki w celach innych niż te, które zostały określone przepisami ustawy substancjach i preparatach chemicznych wymaga uzyskania zgody wystawcy.

Telefon awaryjny: 042/631 47 24 (informacja toksykologiczna w Polsce)

Telefony wszystkich ośrodków w Polsce udzielających porad toksykologicznych przez telefon:

Gdańsk: 058/349 28 31; 058/301 65 16 – woj. pomorskie, warmińsko -mazurskie
Kraków: 012/647 11 05 – woj. małopolskie, świętokrzyskie
Lublin: 081/740 89 83 – woj. lubelskie
Łódź: 042/631 47 67 – woj. łódzkie, kujawsko - pomorskie
Poznań: 061/848 10 11 #265- woj., wielkopolskie , lubuskie, zachodniopomorskie
Rzeszów: 017/866 44 06 – woj. podkarpackie
Sosnowiec: 031/266 08 85 #130 – woj. śląskie, opolskie
Warszawa: 022/918 08 97; 022/619 66 54 – woj. mazowieckie, podlaskie
Wrocław: 071/342 70 21 – woj. dolnośląskie